

**ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΟΛΥΜΕΣΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΑΠΟ
ΜΑΘΗΤΕΣ Ε΄ ΚΑΙ ΣΤ΄ ΤΑΞΗΣ:
«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠ΄ ΤΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙ»**

*Συνόδιος Αβδημιώτης
Δάσκαλος, Μετεκπ/μενος στο Διδασκαλείο Π.Τ.Δ.Ε. - Α.Π.Θ., Εξειδίκευση στην
ανάπτυξη πολυμεσικών εφαρμογών
sinodisa@hotmail.com*

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η συγκεκριμένη παρουσίαση αφορά στην ένταξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και πιο συγκεκριμένα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων των μαθητών Ε΄ και Στ΄ τάξης πάνω στη διαχείριση της πληροφορίας. Περιγράφει αναλυτικά τα στάδια εργασίας ενός ομίλου πληροφορικής για την παραγωγή μιας ψηφιακής παρουσίασης πλούσιας σε πολυμέσα. Η παρουσίαση αναπτύχθηκε στο περιβάλλον του Power Point και είναι ένα παράδειγμα διδασκαλίας της πληροφορικής σύμφωνα με το ολιστικό πρότυπο που προτείνεται από το νέο ΔΕΠΠΣ πληροφορικής για το δημοτικό σχολείο.

ABSTRACT

The particular presentation concerns in the integration of Technologies of Information and Communication in the First degree education -more specifically, in the development of students' skills (5th and 6th grade) in the management of information. It describes in detail the stages of work in a computer class throughout the process of producing a digital multimedia presentation. The presentation was developed in the environment of Power Point and it's an example of teaching of information technology according to the model indicated by the new Curriculum of information technology for the primary school.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: *Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ΔΕΠΠΣ πληροφορικής, δεξιότητες διαχείρισης και παρουσίασης της πληροφορίας, πολυμέσα*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

«Ένταξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση»: Ένα από τα σημαντικότερα κελεύσματα της εποχής μας. Μια φράση για την οποία, δικαιολογημένα βέβαια, πολλά έχουν γραφτεί και ειπωθεί, μια που η ανάγκη που περιγράφει μέρα με τη μέρα παίρνει μεγαλύτερη σημασία, αφού οι ΤΠΕ διαπερνούν κάθε πτυχή της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής δραστηριότητας (Τζιμογιάννης, 2001).

Το αντικείμενο «ΤΠΕ και εκπαίδευση» είναι ευρύτατο. Ευρύτητα που οφείλεται σε μια σειρά παραγόντων όπως οι ποικίλες και διαφορετικές εκπαιδευτικές λειτουργίες των υπολογιστών (ενδεικτικά αναφέρουμε τη διδασκαλία της πληροφορικής ως

ξεχωριστού γνωστικού αντικειμένου, τη χρήση των Η/Υ ως μέσου πληροφόρησης κι επικοινωνίας, την αξιοποίησή τους ως εποπτικών μέσων διδασκαλίας, τη χρήση τους ως γνωστικού εργαλείου, τη δυνατότητα ψυχαγωγίας και παιχνιδιού μ' αυτούς (Ράπτης-Ράπτη, 2002).

Αυτή η ευρύτητα που διαπιστώνεται, σε συνδυασμό με την εξαπλωμένη πια χρήση των υπολογιστικών συστημάτων, το διαρκώς αυξανόμενο όγκο των γνώσεων και τη γρήγορη παλαιώσή τους, την απαίτηση για απόκτηση υψηλότερου επιπέδου εκπαίδευσης και κατάρτισης, την αναγκαιότητα ανάπτυξης της κριτικής σκέψης του ανθρώπου και την εποικοδομητική σύνθεση των ερεθισμάτων και των εμπειριών που τον κατακλύζουν (Ράπτης-Ράπτη, 2002), οδήγησε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο στην εκπόνηση του Διαθεματικού Ενιαίου Πλαισίου Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής και για το Δημοτικό Σχολείο, επισημοποιώντας έτσι την ανάγκη αντιμετώπισης της πληροφορικής ως ξεχωριστού πια γνωστικού αντικειμένου.

Αλλωστε, δεν πρέπει να παραβλέπουμε ότι ο υπολογιστής αποτελεί ένα άριστο διεπιστημονικό εργαλείο προσέγγισης της γνώσης κι ως εκ τούτου η ανάπτυξη δεξιοτήτων γύρω απ' το χειρισμό του βοηθάει σημαντικά στην απόκτηση επιστημονικής και πολιτισμικής γνώσης και στην ανάπτυξη νέων ενεργητικών τρόπων μάθησης.

Μέσα από το ΔΕΠΠΣ (ΦΕΚ 1366, 2001) προωθούνται μια σειρά από γνωστικο-κοινωνικές μακρο-δεξιότητες οι οποίες αποκτούν ιδιαίτερη σημασία μέσα στις συνθήκες πολυπλοκότητας και μεταβολής που χαρακτηρίζουν την εποχή μας. Μερικές τέτοιες μακρο-δεξιότητες είναι αυτές της διαλεκτικής αντιπαράθεσης, της συλλογικής δράσης σε συνθήκες ισοτιμίας και αλληλοσεβασμού, της αναζήτησης, του εντοπισμού και της επεξεργασίας της πληροφορίας και βέβαια, της χρήσης της σύγχρονης τεχνολογίας (Ματσαγγούρας, 2002).

Σύμφωνα, λοιπόν, με το ΔΕΠΠΣ Πληροφορικής, «σκοπός της διδασκαλίας της Πληροφορικής στην υποχρεωτική εκπαίδευση είναι να αποκτήσουν οι μαθητές μια αρχική αλλά συγκροτημένη και σφαιρική αντίληψη των βασικών λειτουργιών του υπολογιστή, μέσα σε μια προοπτική τεχνολογικού αλφαριθμητισμού και αναγνώρισης της Τεχνολογίας της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας, αναπτύσσοντας παράλληλα ευρύτερες δεξιότητες κριτικής σκέψης, δεοντολογίας, κοινωνικής συμπεριφοράς αλλά και διάθεσης για ενεργοποίηση και δημιουργία **τόσο σε ατομικό επίπεδο, όσο και σε συνεργασία με άλλα άτομα ή ως μέλη μιας ομάδας**». Οι εκπαιδευτικοί στόχοι, σύμφωνα μ' αυτό, «πρέπει να είναι «διαφανείς» για το μαθητή και να επιτυγχάνονται και να υλοποιούνται με διάχυση της Πληροφορικής στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα (**ολιστική προσέγγιση**)».

Ειδικότερα για τους μαθητές της Ε' και Στ' τάξης το ΔΕΠΠΣ Πληροφορικής θέτει ως στόχο, ανάμεσα σε άλλα, να μπορούν να διαχειρίζονται την πληροφορία (συλλογή, επιλογή πληροφοριών, επεξεργασία, παρουσίαση) και να μπορούν, προκειμένου να την παρουσιάσουν, **να αναπτύσσουν στοιχειώδεις παρουσιάσεις πολυμέσων**, μέσα από γνωστές πολυμεσικές εφαρμογές.

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω αναπτύχθηκε στον όμιλο πληροφορικής του σχολείου όπου υπηρετώ και για τον οποίο είμαι υπεύθυνος, η εκπαιδευτική δράση που θα παρουσιάσουμε και η οποία αφορά στο σχεδιασμό, επεξεργασία και ανάπτυξη από μαθητές Ε' και Στ' τάξης μιας παρουσίασης με πολυμέσα (στην πολυμεσική

εφαρμογή Power Point), με θέμα «Η Ελληνική Επανάσταση μέσα από το Δημοτικό μας Τραγούδι». Το Power Point ανήκει, όπως είναι γνωστό, στα προγράμματα παρουσίασης γενικής χρήσης, μια κατηγορία προγραμμάτων που συναρτώνται με την ανάγκη μετάδοσης μηνυμάτων, πληροφοριών και ιδεών. Η δυνατότητα που παρέχει για παρουσιάσεις πολυμέσων, πολλαπλασιάζει τις δυνατότητες που έχει κάθε μέσο χωριστά (ήχος, κείμενο, εικόνα κ.λ.π.) και τους προσδίδει νέα χαρακτηριστικά, το σημαντικότερο απ' τα οποία είναι η αλληλεπίδραση χρήστη και παρουσιαζόμενης εφαρμογής (Βαβουγιός-Αγγέλου-Ιωαννίδης, 1998).

Οι σημαντικότεροι **παιδαγωγικοί και διδακτικοί στόχοι** της συγκεκριμένης δράσης ήταν οι ακόλουθοι:

Παιδαγωγικοί στόχοι

- Η ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας
- Η διαμόρφωση ενός ομαδοσυνεργατικού παιδαγωγικού κλίματος
- Η ανάδειξη της σημασίας των ΤΠΕ στη διευρυμένη παρουσίαση της πολιτισμικής μας κληρονομιάς

Διδακτικοί – μαθησιακοί στόχοι

- Η κατανόηση του όρου «Πολυμέσα» και της σημασίας του στην
- παρουσίαση της πληροφορίας και την πρόσκτηση της γνώσης
- Η εμβάθυνση στη χρήση μιας εφαρμογής ανάπτυξης πολυμεσικών παρουσιάσεων
- Η αξιοποίηση του Διαδικτύου ως πηγής πληροφόρησης
- Μια πρώτη επαφή με την ψηφιοποίηση της πληροφορίας

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι μαθητές και μαθήτριες της Δ' τάξης του σχολείου αποφάσισαν μετά από κατάλληλη κινητοποίηση από τις δασκάλες τους να ασχοληθούν με το δημοτικό τραγούδι στα χρόνια της Επανάστασης. Μέσα από την ενασχόληση αυτή προέκυψε μια σειρά από δημοτικά τραγούδια τα οποία ταξινομήθηκαν σε τρεις περιόδους (Προεπαναστατική, Επανάσταση, Απελευθέρωση). Κάθε τραγούδι συνοδευόταν από μια μικρή ανάλυση απ' την ομάδα που το επεξεργαζόταν, αρκετές πληροφορίες γύρω απ' τον κεντρικό ήρωα ή το κεντρικό ιστορικό γεγονός του τραγουδιού κι έναν ή δύο χαρακτηριστικούς πίνακες ζωγραφικής.

Οι μαθητές και μαθήτριες του Ομίλου Πληροφορικής πληροφορήθηκαν από την αρχή την εργασία αυτή των παιδιών της Δ' τάξης και μετά από συζήτηση και προβληματισμό παρουσία του ομιλούντα αποφάσισαν να βοηθήσουν τους συμμαθητές τους να παρουσιάσουν όσο το δυνατό καλύτερα και σίγουρα διαφορετικά από άλλες φορές (έντυπο αφιέρωμα ή αναφορά στη σχολική εφημερίδα) την εργασία τους αυτή. Αξίζει να επισημάνουμε εδώ ότι, αν και τα παιδιά είχαν επανειλημμένα στο παρελθόν έρθει σε επαφή με διάφορες εφαρμογές πολυμέσων, εντούτοις δεν πίστευαν ότι τα ίδια θα μπορούσαν να συμμετάσχουν στην παραγωγή μιας τέτοιας παρουσίασης.

Η ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο όμιλος πληροφορικής αποτελείται από 12-15 μαθητές και μαθήτριες Ε' και Στ' τάξης. Οι περισσότεροι ασχολούνται μέσω του Ομίλου με την Πληροφορική από

μικρότερη ηλικία κι ως εκ τούτου κατείχαν κάποιες βασικές γνώσεις. Ενδεικτικά αναφέρουμε κάποιες από τις ήδη ανεπτυγμένες δεξιότητες :

- Εργασία στο γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας του Η/Υ (άνοιγμα-κλείσιμο, εργασία με απλές εφαρμογές)
- Κατανόηση της έννοιας των παραθύρων (μεγιστοποίηση, ελαχιστοποίηση, κλείσιμο, μετακίνηση)
- Επαφή με το περιβάλλον επεξεργασίας κειμένου (πληκτρολόγηση απλών κειμένων, μορφοποίηση, δημιουργία απλών εργασιών όπως προσκλήσεις, κάρτες, προγράμματα τα οποία μάλιστα συχνά διανέμονταν στις εκδηλώσεις του σχολείου)
- Ανάπτυξη συνθετικών εργασιών για τα διάφορα μαθήματά τους, με πληροφορίες που συγκέντρωναν από ψηφιακά λεξικά, εγκυκλοπαίδειες, και άλλες εκπαιδευτικές εφαρμογές (απλές στρατηγικές αναζήτησης πληροφοριών). Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην ανάπτυξη τέτοιων εργασιών, μια που αποτελούν ένα πρόσθετο και πολύ σημαντικό εργαλείο στην προσπάθεια αξιολόγησης νοητικών διεργασιών όπως η έκφραση, η δημιουργική φαντασία, η κριτική σκέψη και η ικανότητα σύνθεσης (Πολίτης-Καραμάνης-Κόμης, 2001).
- Δυνατότητα επίσκεψης επιλεγμένων δικτυακών τόπων αρχικά με βοήθεια και στη συνέχεια με σταδιακή αυτονόμηση

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι οι παραπάνω δεξιότητες θεωρούνται απαραίτητο να κατέχονται από παιδιά Ε΄ τάξης, μια που, σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ πληροφορικής, αυτές καλύπτονται στο προηγούμενο επίπεδο (Γ΄-Δ΄ τάξη).

Επίσης οι μαθητές/τριες είχαν ήδη γνωρίσει το περιβάλλον της εφαρμογής Power Point μέσα από απλές παρουσιάσεις που δημιούργησαν απ΄ την αρχή της σχολικής χρονιάς («Παρουσιάζω τον εαυτό μου», «Ταξίδι στους πλανήτες» κ.α.)

Οι συναντήσεις του ομίλου είναι εβδομαδιαίες και έχουν διάρκεια δύο διδακτικών ωρών. Το γεγονός αυτό είναι σημαντικό, δεδομένου ότι εξυπηρετεί στην υπέρβαση του αναλυτικού προγράμματος, ένα πολύ ουσιαστικό πρόβλημα στην ένταξη των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη (Κελεσιδής, 1998).

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Το σχολείο διαθέτει οργανωμένο εργαστήριο Πληροφορικής με δεκαεπτά υπολογιστές σε δίκτυο, δύο έγχρωμους inkjet εκτυπωτές, έναν σαρωτή (scanner), έναν εξωτερικό οδηγό εγγραφής οπτικών δίσκων (CRD/RW) κι έναν προβολέα πολυμέσων (multimedia projector). Υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω μισθωμένης γραμμής του ΟΤΕ. Το σχολείο διαθέτει επίσης φορητό υπολογιστή ο οποίος χρησιμοποιείται συχνά στην τάξη, παράλληλα με την ύπαρξη του σχολικού εργαστηρίου, υιοθετώντας έτσι την μεικτή προσέγγιση στη μεθοδολογία ένταξης των υπολογιστών (Κόμης, 1998).

ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

ΠΡΩΤΟ ΣΤΑΔΙΟ (ΔΙΑΡΚΕΙΑ : 2 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ)

Σε πρώτη φάση (Νοέμβριος) οι μαθητές του ομίλου ήρθαν σε επαφή με τα πρώτα κείμενα που διοχετεύονταν σ΄ αυτούς από τις ομάδες εργασίας της Δ΄ τάξης. Το πρώτο

τους βήμα ήταν να σχεδιάσουν τον τρόπο δράσης τους: υπολόγισαν το χρονικό διάστημα που είχαν στη διάθεσή τους (μέχρι τη γιορτή της 25^{ης} Μαρτίου), έκαναν ένα πρόχειρο χρονοδιάγραμμα και έκαναν διάφορες προτάσεις για έναν πρώτο, αδρομερή σχεδιασμό της παρουσίασης και για τον τρόπο εργασίας. Σ' αυτό το στάδιο οριστικοποιήθηκε το θέμα της παρουσίασης, καθορίστηκε το κοινό όπου θα απευθυνόταν η παρουσίαση, τέθηκαν και συζητήθηκαν οι στόχοι της. Ασχολήθηκαν δηλαδή οι μαθητές με τα πρώτα βήματα ανάπτυξης μιας παρουσίασης (Βαβουγιός-Αγγέλου-Ιωαννίδης, 1998). Οι προτάσεις καταγράφηκαν ώστε να συζητηθούν αναλυτικότερα σε επόμενο στάδιο.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ (ΔΙΑΡΚΕΙΑ : 4 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ)

Οι μαθητές συγκρότησαν ομάδες εργασίας 2-3 ατόμων. Αποφάσισαν ότι θα έπρεπε να επισκεφθούν κάποιους δικτυακούς τόπους με παρεμφερές θέμα, προκειμένου να δουν πώς γίνεται η παρουσίαση της Ελληνικής Επανάστασης στο διαδίκτυο. Αυτή η **διερεύνηση** διήρκεσε τουλάχιστο ένα δίωρο. Τα παιδιά με τη βοήθεια μηχανής αναζήτησης βρήκαν αρκετές τοποθεσίες και κάθε ομάδα ανέλαβε να «εξερευνήσει» κάποια απ' αυτές, καταγράφοντας παράλληλα σε φύλλο εργασίας τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την παρουσίαση αυτή (χρώμα, εικόνα, κείμενο, μηνύματα).

Στη συνέχεια οι ομάδες, μαζί με το διδάσκοντα, κάθισαν να συζητήσουν τις εμπειρίες τους και να καταλήξουν σε ένα λεπτομερέστερο σχεδιασμό της παρουσίασης. Δημιουργήθηκαν έτσι μια σειρά από σκίτσα που απεικόνιζαν τις βασικές σελίδες : α) Την πρώτη σελίδα της παρουσίασης, β) τη σελίδα που δείχνει τις τρεις περιόδους στις οποίες κατατάσσονται τα δημοτικά τραγούδια, γ) τη σελίδα κάποιας περιόδου με τα τραγούδια που ανήκουν σ' αυτή, δ) την πρώτη σελίδα κάποιου δημοτικού τραγουδιού και ε) τη σελίδα με τις πρόσθετες πληροφορίες για κάθε τραγούδι. Δημιουργήθηκε δηλαδή ένα σενάριο για την παρουσίαση. Οι μαθητές έφτασαν σε σημείο να προτείνουν και να σχεδιάζουν λεπτομέρειες σχετικά με τον ήχο, την πλοήγηση ανάμεσα στις διαφάνειες, τις γραμματοσειρές, τον τρόπο παρουσίασης της εικόνας.

Αξίζει εδώ να κάνουμε μια αναφορά στο ρόλο του διδάσκοντα. Είναι πλέον κοινός τόπος και έχει αναδειχθεί μέσα από πολλές εργασίες το ότι ο ρόλος του δασκάλου αλλάζει εντελώς μέσα σε μια τάξη υπολογιστών. Ο δάσκαλος δεν είναι πια η αυθεντία της γνώσης αλλά ένας εμπειρότερος μαθητής, ένας συνεργάτης στο μαθησιακό περιβάλλον και στη δόμηση της γνώσης (Γλέζου-Γιώτη, 2001). Ο ρόλος του μετατοπίζεται σε ρόλο συντονιστή της μαθησιακής διαδικασίας. Και προκειμένου για την δραστηριοποίηση της κριτικής σκέψης, θα πρέπει η μεσολάβησή του να είναι αρκετά περιορισμένη (Γιακουμάτου, 2000). Καλείται μέσα από τη συνεργασία να συμβουλέψει, να καθοδηγήσει, να εστιάσει, να συναποφασίσει ισότιμα, αλλά, γιατί όχι, και να μάθει.

Αυτή η σχέση ισοτιμίας με όλα τα υπόλοιπα μέλη του ομίλου καλλιεργήθηκε και στη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Καθαρά συμβουλευτική ήταν η στάση μου κυρίως σε θέματα σχεδίασης, όπου και τα ίδια τα παιδιά ζητούσαν τη γνώμη μου. Για παράδειγμα, σχετικά με τη διεπαφή χρήστη (user interface), έπρεπε τα παιδιά να οδηγηθούν να σκεφτούν ποιοι θα ήταν αυτοί που θα έβλεπαν την παρουσίαση (γονείς,

παιδιά κάθε ηλικίας, άπειροι κυρίως χρήστες) και άρα πώς αυτό μας ενδιέφερε στο σχεδιασμό (μεγάλα βέλη πλοήγησης, μεγάλες εικόνες, πολύ καλός ήχος κ.λ.π.).

ΤΡΙΤΟ ΣΤΑΔΙΟ (ΔΙΑΡΚΕΙΑ : 10 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ)

Δημιουργήθηκαν οι πρώτες σελίδες της εφαρμογής. Μια αρκετά μακρά περίοδος τεσσάρων περίπου εβδομάδων μια που περιελάμβανε και τα περισσότερα νέα γνωστικά αντικείμενα για τα παιδιά :

- Διαμόρφωση διαφάνειας (φόντο διαφανειών που θα ήταν κοινό για όλη την παρουσίαση, επιλογή και εφαρμογή των κατάλληλων γραμματοσειρών για κάθε κομμάτι κειμένου κ.α.)
- Τρόπος εναλλαγής διαφάνειας
- Εισαγωγή ενός πλαισίου κειμένου στη διαφάνεια και διαμόρφωση του σχήματος, των γραμμών και των περιεχομένων του πλαισίου αυτού
- Εισαγωγή εικόνας σε διαφάνεια
- Εισαγωγή ήχου και επιλογές αναπαραγωγής του ήχου
- Δημιουργία υπερσυνδέσμου μεταξύ των διαφανειών

Πρέπει εδώ να κάνουμε μια παρένθεση και να διευκρινίσουμε ότι τα κείμενα για τις πρώτες διαφάνειες γράφτηκαν από τα παιδιά στο περιβάλλον του Power Point. Τα υπόλοιπα κείμενα ήταν ήδη δακτυλογραφημένα, μια που ο πρωτεύων σκοπός δεν ήταν η εξοικείωσή τους με την πληκτρολόγηση (δεξιότητα ήδη κατακτημένη) αλλά η εισαγωγή της ψηφιοποιημένης πληροφορίας στην παρουσίαση και η επεξεργασία της.

Το ίδιο έγινε και με τα υπόλοιπα στοιχεία. Τα παιδιά ασχολήθηκαν με τη σάρωση αρκετών εικόνων μαθαίνοντας έτσι τον τρόπο σάρωσης και αποκτώντας εξοικείωση με το λογισμικό του σαρωτή, χωρίς αυτό να είναι άμεσος σκοπός της όλης δραστηριότητας.

Κατά την εισαγωγή του ήχου τα παιδιά ηχογράφησαν τον εαυτό τους να απαγγέλλει κάποιο από τα δημοτικά τραγούδια, μέσα στο εργαστήριο πληροφορικής. Εισήγαγαν τον ήχο αυτό στην παρουσίαση και πέρασαν σε μια σειρά από συζητήσεις και διαπιστώσεις πολύ χρήσιμες για τα ίδια: ότι η ποιότητα του ήχου δεν ήταν καλή, ότι έπαιξε ρόλο το ποιο μικρόφωνο χρησιμοποιούσαν κάθε φορά και κυρίως, διαπίστωσαν βλέποντας την παρουσίαση ότι ο ήχος έπαιξε σημαντικό ρόλο στο συναίσθημα του χρήστη. Σ' αυτά τα συμπεράσματα οδηγήθηκαν μέσα από τη σύγκριση που έκαναν με άλλες εφαρμογές όπως και όταν σε κάποιες διαφάνειες εισήγαγαν επιλεγμένη μουσική υπόκρουση που τους πήγα ο ίδιος.

Μετά από αυτές τις διαπιστώσεις και αφού εκτέθηκαν και σε μένα οι προβληματισμοί τους, ιδιαίτερα ευχάριστη έκπληξη ήταν η απόφαση της διεύθυνσης του σχολείου να εγκρίνει την ηχογράφηση των μαθητών της Δ' τάξης καθώς και του ομίλου ορχήστρας που ενεπλάκη με τη σειρά του στο όλο project, σε στούντιο. Έτσι, μία εβδομάδα αργότερα, οι μαθητές του ομίλου είχαν στα χέρια τους όλο το ηχητικό υλικό της παρουσίασης (αναγνώσεις και τραγούδια) και ήταν έτοιμοι πλέον να εισάγουν την ψηφιοποιημένη πληροφορία (εικόνα, ήχο, κείμενο) στις διαφάνειες.

Σε σχέση με τη δημιουργία υπερσυνδέσμων, τα παιδιά δε δυσκολεύτηκαν καθόλου στο να κατανοήσουν την έννοιά τους και τον τρόπο δημιουργίας τους αλλά αντιμετώπισαν έντονο πρόβλημα όταν είδαν στην πράξη πόσους υπερσυνδέσμους

έπρεπε να δημιουργούν σε κάθε σελίδα και διαπίστωσαν ότι συχνά έκαναν λάθη, οδηγώντας το χρήστη σε άλλη σελίδα ή βάζοντάς τον σε σελίδες από όπου δεν μπορούσε να επιστρέψει. Αντιλήφθηκαν με αυτό τον τρόπο την ανάγκη δημιουργίας ενός λεπτομερούς σχεδιαγράμματος όπου θα φαινόταν η σύνδεση κάθε διαφάνειας με την άλλη. Η ρήση «*κάθε ηλεκτρονική εφαρμογή πρέπει να δουλεύεται κυρίως στο χαρτί*» έγινε στα παιδιά βίωμα!

Ιδιαίτερα μεγάλος ήταν ο ενθουσιασμός των παιδιών όταν είδαν για πρώτη φορά ολοκληρωμένα την παρουσίαση των βασικών 8-10 διαφανειών, μορφοποιημένες, με κείμενο, ήχο και εικόνα. Ακόμη μεγαλύτερη βέβαια ήταν η χαρά τους όταν εισέπραξαν τον ενθουσιασμό των συμμαθητών τους της Δ΄ τάξης που είδαν τη δουλειά τους να παρουσιάζεται με έναν τόσο εντυπωσιακό τρόπο.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΣΤΑΔΙΟ (ΔΙΑΡΚΕΙΑ : 16 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ)

Στο στάδιο αυτό έγινε η διαμόρφωση των υπολοίπων διαφανειών. Μια εργασία που βοήθησε α) στην περαιτέρω εξοικείωση των παιδιών με τα γνωστικά αντικείμενα που είχαν διδαχθεί στα προηγούμενα στάδια και β) στην επίλυση αποριών που τους είχαν δημιουργηθεί καθ' όλη τη διαδικασία.

Στο τέλος του σταδίου αυτού έγινε και η πρώτη αποθήκευση της παρουσίασης σε ψηφιακό οπτικό δίσκο (CD). Ακολούθησε η οριστική διαμόρφωση του CD, αφού οι μαθητές πρότειναν (κάτι που μας εντυπωσίασε στην παρατηρητικότητα τους) ότι θα ήθελαν η παρουσίαση να ξεκινά αυτόματα με την εισαγωγή του δίσκου στον οδηγό (autorun). Η εργασία αυτή έγινε βέβαια από το διδάσκοντα, μια που ήταν έξω από το γνωστικό επίπεδο των παιδιών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το αποτέλεσμα της πολυεπίπεδης εργασίας που περιγράψαμε είναι μια παρουσίαση 95 περίπου διαφανειών, πλούσια σε πολυμέσα (εικόνα, ήχος, κείμενο). Η εργασία μοιράστηκε σε όλους τους μαθητές και γονείς του σχολείου καθώς και σε όσους συναδέλφους, εντός και εκτός σχολείου, θέλησαν ή θελήσουν στο μέλλον να την αποκτήσουν προκειμένου να την αξιοποιήσουν διδακτικά. Επίσης ένα σημαντικό μέρος της χρησιμοποιήθηκε στη γιορτή της 25^η Μαρτίου, στο θέατρο του σχολείου, σαν οπτικοακουστικό υλικό.

Σημαντικά αποτελέσματα της εργασίας αυτής ήταν τα παρακάτω:

- Οι μαθητές ήρθαν σε επαφή με την πολιτιστική μας κληρονομιά μέσα από το δημοτικό τραγούδι, με έναν τρόπο εντελώς διαφορετικό απ' ό,τι συνηθίζεται, επιβεβαιώνοντας έτσι την άποψη ότι τα πολιτισμικά ή εθνικά μαθήματα μιας χώρας μπορούν με τις ΤΠΕ να διδαχθούν μέσα από νέες, ελκυστικές, ανανεωμένες και ουσιαστικές προσεγγίσεις που και τα αντικείμενα αυτά καθ' εαυτά αναδεικνύουν στη συνείδηση του μαθητή (Μπαμπινιώτης, 2000).
- Εργάστηκαν ομαδικά, έθεσαν στόχους, οργάνωσαν την εργασία τους, ανέπτυξαν στρατηγικές αναζήτησης και επεξεργασίας της πληροφορίας
- Επισκέφθηκαν σχετικούς δικτυακούς τόπους, εντόπισαν πηγές σχετικές με το συγκεκριμένο αντικείμενο, έβγαλαν συμπεράσματα σχετικά με τους τρόπους παρουσίασης της πληροφορίας στο διαδίκτυο

- Συνειδητοποίησαν τη δυνατότητα που τους δίνεται να παρουσιάσουν την πληροφορία με τρόπο ελκυστικό και εντυπωσιακό
- Εξοικειώθηκαν και με την ψηφιοποίηση της πληροφορίας, κάτι το οποίο δεν περιμέναμε αρχικά ότι θα έχει τόσο θεαματικά αποτελέσματα
- Εμβάθυναν στη χρήση της συγκεκριμένης εφαρμογής παρουσιάσεων. Χαρακτηριστικό της γενικότερης εξοικείωσης των μαθητών είναι το γεγονός ότι, σύμφωνα και με τις δασκάλες τους, έχει αλλάξει ριζικά ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουν οποιαδήποτε εργασία τους ανατίθεται

Το σημαντικότερο όμως αποτέλεσμα ήταν ο ενθουσιασμός των μαθητών /τριών που πήραν μέρος, η αυτοεπιβεβαίωσή τους και η ανάδειξη ενός νέου τρόπου εργασίας, με συμμετοχή περισσότερων της μιας τάξεων, μέσα από ένα περιβάλλον διεπιστημονικότητας και συνεργατικότητας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Απ' τη μεριά μου οφείλω ένα μεγάλο "ευχαριστώ" στις συναδέλφους της Δ' τάξης που μας εμπιστεύτηκαν σ' αυτό το εγχείρημα και κυρίως στους μαθητές και μαθήτριες του ομίλου πληροφορικής. Χωρίς τη μεθοδικότητα, την επιμονή και την όρεξή τους η συγκεκριμένη πολυμεσική παρουσίαση δεν θα είχε λόγο ύπαρξης. Προτείνω η τελευταία παράγραφος να αποτελέσει μια ξεχωριστή ενότητα με τον γενικό τίτλο ευχαριστίες

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βαβουγιός, Δ., Αγγέλου, Μ. & Ιωαννίδης, Γ.Σ. (1998), Η διδακτική διάσταση του λογισμικού Η/Υ γενικής χρήσης, στο Κ.Τσολακίδης (επιμ.), *Πρακτικά Συνεδρίου «Η Πληροφορική στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση»*, σελ. 90-113, Ρόδος
2. Γιακουμάτου, Τ.(2000) Μια διδακτική πρόταση ιστορίας με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, *περ. Σύγχρονη Εκπαίδευση*
3. Γλέζου Κ. & Γιώτη Α. (2001), Ο Μικρόκοσμος «Ηλιακό Σύστημα»: μια παιδαγωγική καινοτομία αξιοποιώντας τις ΤΠΕ, *Ανακοίνωση στο 4^ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Πληροφορικής*, Πορταριά
4. Κελεσιδης, Ε., (1998), Η εκπαίδευση στην εποχή των δικτύων, *Virtual School, The sciences of Education Online*, τόμος 1, τεύχος 1, <http://www.auth.gr/virtualschool/1.1/TheoryResearch/CongressKelesidis.html>
5. Ματσαγγούρας, Ηλ. (2002), *Η Διαθεματικότητα στη σχολική γνώση*, Γρηγόρη, Αθήνα
6. Μπαμπινιώτης, Γ. (2000), Νέες τεχνολογίες και ποιοτική Παιδεία, *Το Βήμα της Κυριακής*
7. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2001), Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής (ΦΕΚ 1366, τ. Β', 18-10-2001)
8. Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2002), *Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της πληροφορικής, Ολική προσέγγιση*, τόμ. Α', Αθήνα
9. Τζιμογιάννης, Αθ. (2001), Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση - Πραγματικότητα και προοπτικές, *στο Ιωσηφίδου*

- Μ., Τζημόπουλος Ν. (επιμ), Πρακτικά 1^ο Συνεδρίου για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη, σελ. 29-40, Σύρος*
10. Πολίτης, Π., Καραμάνης, Μ. & Κόμης, Β. (2001), Συνθετικές εργασίες: μοντέλο διδασκαλίας και μάθησης εφαρμοσμένο στην περίπτωση μαθημάτων Πληροφορικής, στο *Ιωσηφίδου Μ., Τζημόπουλος Ν. (επιμ), Πρακτικά 1^ο Συνεδρίου για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη, σελ. 405-413, Σύρος*

ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

<http://www.ime.gr/chronos/>
<http://www.odyssey.com.cy/NewsAndSports/epikaira/25martiou.asp>
<http://www.gothess.gr/docs/kapodist.asp>
<http://www.gothess.gr/docs/kkotron.asp>
<http://www.gothess.gr/docs/fereos.asp>
<http://www.gothess.gr/docs/korais.asp>
<http://philippos.mpa.gr/gr/other/1821/>
<http://www.parliament.gr/1821/>
<http://www.makriyannis.gr>

ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ

MS Word
MS Power Point
MS Internet Explorer
Το '21 εν πλω